

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

Στατιστικά στοιχεία για τους
διδάκτορες που αποφοίτησαν
από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2015

Στατιστικά στοιχεία για τους διδάκτορες που αποφοίτησαν από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2015

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/
Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2018

Η έκδοση αυτή παρουσιάζει τα στατιστικά στοιχεία για τους διδάκτορες που αποφοίτησαν από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2015. Τα δεδομένα αντλούνται από την αίτηση και το συνοδευτικό ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο για την ένταξη των νέων διδασκόντων στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ) του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), αρμοδιότητα του Τμήματος Ψηφιακής Βιβλιοθήκης Επιστήμης, Τεχνολογίας και Πολιτισμού.

Η ανάλυση των δεδομένων και η παραγωγή των δεικτών υλοποιείται από το Τμήμα Δεικτών και Δράσεων ΕΤΑΚ.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων και η συγγραφή της παρούσας έκδοσης πραγματοποιήθηκε από τους Δρ Χαράλαμπο Χρυσομαλλίδη, Δρ. Νίκο Καραμπέκιο και Δρ Νένα Μάλλιου

Προτεινόμενος τρόπος αναφοράς

ΕΚΤ (2018), *Στατιστικά στοιχεία για τους διδάκτορες που αποφοίτησαν από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2015*, Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ | ΕΙΕ

Copyright © 2018 Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

δ: Βασιλέως Κωνσταντίνου 48, 11635 Αθήνα • τ: 210 7273900 • f: 210 7246824 • e: ekt@ekt.gr • www.ekt.gr

Το έργο αυτό διατίθεται με άδεια Creative Commons

Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές

Προκειμένου να δείτε αντίγραφο της άδειας επισκεφθείτε:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Η έκδοση διατίθεται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://metrics.ekt.gr/>

ISBN: 978-618-5355-02-9 (print) | ISBN: 978-618-5355-01-2 (pdf)

Σχεδιασμός Έκδοσης: Βασίλης Ντουμάνης

Πρόλογος

Το ανθρώπινο ερευνητικό δυναμικό διαχρονικά καταγράφεται ως ένα από τα ισχυρά σημεία της χώρας, με την Ελλάδα να ξεπερνά χώρες με πολύ πιο ανεπτυγμένα συστήματα έρευνας και τεχνολογίας. Ενδεικτικά, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έκδοση του ΕΚΤ για τους δείκτες έρευνας και ανάπτυξης για τις δαπάνες και το προσωπικό (2018)¹, η Ελλάδα βρίσκεται στην 15η θέση μεταξύ των 28 κρατών μελών όσον αφορά την απασχόληση ερευνητών και προσωπικού Ε&Α.

Οι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών αποτελούν την αιχμή στο ανθρώπινο ερευνητικό δυναμικό, με πολύ υψηλό επίπεδο τυπικών και ουσιαστικών προσόντων, δεξιοτήτων και εξειδικευμένων γνώσεων. Ειδικότερη σπουδαιότητα έχουν οι νέοι διδάκτορες οι οποίοι αποφοιτούν κάθε χρόνο από τα ελληνικά Πανεπιστήμια, με δυναμισμό και νέοι σε ηλικία στην πλειονότητά τους, αποτελούν ουσιαστικά το μέλλον της χώρας και πολύτιμο κεφάλαιο για τη μετάβαση σε μία οικονομία έντασης γνώσης.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία των νέων διδακτόρων στο ανθρώπινο δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης, το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης ως φορέας παραγωγής των εθνικών στατιστικών για την Έρευνα, Τεχνολογία, Ανάπτυξη και Καινοτομία, ενέταξε στις επίσημες στατιστικές του την παραγωγή δεικτών που αποτυπώνουν ουσιώδη χαρακτηριστικά τους. Τα στοιχεία αντλούνται από το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών που δια νόμου τηρεί το ΕΚΤ, διασφαλίζοντας την πληρότητα στην κάλυψη της πληθυσμιακής αυτής ομάδας, και αφορούν τις διδακτορικές σπουδές, τα επιστημονικά πεδία των διατριβών, την διεθνή κινητικότητα των διδακτόρων, τους προηγούμενους τίτλους σπουδών τους.

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα πρώτα αυτά στατιστικά στοιχεία για τους νέους διδάκτορες που απέκτησαν το διδακτορικό τους δίπλωμα το 2015. Για πρώτη φορά, η καταμέτρηση του αριθμού και η κατανόηση των χαρακτηριστικών της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας αποτελούν επίσημα εθνικά στατιστικά στοιχεία και η συγκεκριμένη έκδοση αποτελεί την πρώτη της σχετικής σειράς που δημιουργείται.

Εκ μέρους του ΕΚΤ θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους διδάκτορες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιό μας στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών, εξασφαλίζοντας με τη μεγάλη συμμετοχή τους την αξιοπιστία των στοιχείων που παρατίθενται.

Δρ Εύη Σαχίνη
Διευθύντρια ΕΚΤ

¹ «Βασικοί Δείκτες Έρευνας και Ανάπτυξης για δαπάνες και προσωπικό το 2016 στην Ελλάδα», Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, 2018, <http://metrics.ekt.gr/el/node/352>.

Περιεχόμενα

Ενότητα 1. Εισαγωγή	1
Ενότητα 2. Αριθμός νέων διδασκόντων	2
Ενότητα 3. Προφίλ νέων διδασκόντων	8
Ενότητα 4. Επιστημονική εξειδίκευση νέων διδασκόντων	11
Ενότητα 5. Η πορεία προς την απόκτηση διδακτορικού τίτλου	13
Ενότητα 6. Προηγούμενοι ακαδημαϊκοί τίτλοι σπουδών	17
Μεθοδολογικές Σημειώσεις	21
Παράρτημα. Κατάθεση διδακτορικής διατριβής στο ΕΑΔΔ	24

Ενότητα 1

Εισαγωγή

Τα στατιστικά στοιχεία για τους διδάκτορες των ελληνικών ΑΕΙ αποτελούν πλέον μέρος των επίσημων στατιστικών που παράγει το ΕΚΤ και θα δημοσιεύονται κάθε έτος. Η παρούσα έκθεση παραθέτει τα δεδομένα για όσους αναγορεύθηκαν διδάκτορες το 2015 και είναι η πρώτη της σχετικής σειράς.

Τα δεδομένα αντλούνται από την αίτηση ένταξης και το συνοδευτικό ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο των νέων διδασκόντων στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ) του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ). Ως προς το ΕΑΔΔ αξίζει να σημειωθεί ότι η συγκέντρωση των διδακτορικών διατριβών και η δημιουργία του ξεκίνησε το 1985 όταν δια νόμου (άρθρο 70, παρ. 15 του Ν. 1566/1985) ανατέθηκε στο ΕΚΤ η ευθύνη για τη δημιουργία και την τήρησή του.

Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιείται σε ετήσια βάση για όσους αναγορεύονται διδάκτορες το συγκεκριμένο έτος αναφοράς από ελληνικά Πανεπιστήμια (νέοι διδάκτορες).

Οι σπουδές διδακτορικού επιπέδου (ISCED8) συνεπάγονται την εκπόνηση πρωτότυπης διατριβής, συνήθως μετά την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος (ISCED7). Στην Ελλάδα, το 2015 (έτος αναφοράς της παρούσας έκδοσης), διδακτορικά διπλώματα απονέμονταν από Πανεπιστήμια, κατόπιν δημόσιας υποστήριξης της θέσης-διατριβής του υποψήφιου παρουσία επταμελούς εξεταστικής επιτροπής. Η διατριβή αποτελεί εξ ορισμού ερευνητική δραστηριότητα. Σύμφωνα με το πλαίσιο που διέπει τις συγκεκριμένες σπουδές, ο ελάχιστος χρόνος φοίτησης για απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος είναι έξι (6) εξάμηνα και στις περισσότερες περιπτώσεις ορίζεται μέγιστος συνολικός χρόνος απόκτησης διδακτορικού διπλώματος από τον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών του οικείου ιδρύματος.

Οι δείκτες που παράγονται και παρουσιάζονται στη συνέχεια της έκδοσης είναι:

- Αριθμός νέων διδασκόντων στο σύνολο της χώρας, ανά Πανεπιστήμιο και ανά Περιφέρεια
- Φύλο των νέων διδασκόντων
- Ηλικία των νέων διδασκόντων
- Ιθαγένεια και χώρα γέννησης των νέων διδασκόντων
- Επιστημονικό πεδίο εξειδίκευσης των νέων διδασκόντων στο σύνολο της χώρας
- Επίπεδο εκπαίδευσης γονέων
- Διάρκεια διδακτορικών σπουδών (για την εκπόνηση διατριβής)
- Βασική πηγή χρηματοδότησης των διδακτορικών σπουδών
- Διεθνής κινητικότητα των νέων διδασκόντων κατά τη διάρκεια των διδακτορικών τους σπουδών
- Χώρα απόκτησης προηγούμενου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών των νέων διδασκόντων
- Ίδρυμα απόκτησης προηγούμενου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών των νέων διδασκόντων (εντός Ελλάδας)
- Κύριο επιστημονικό πεδίο προηγούμενου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών

Στο παράρτημα παρατίθενται βασικές έννοιες, καθώς και πληροφορίες ως προς τη διαδικασία κατάθεσης μιας διδακτορικής διατριβής από τους νέους διδάκτορες στο ΕΑΔΔ του ΕΚΤ.

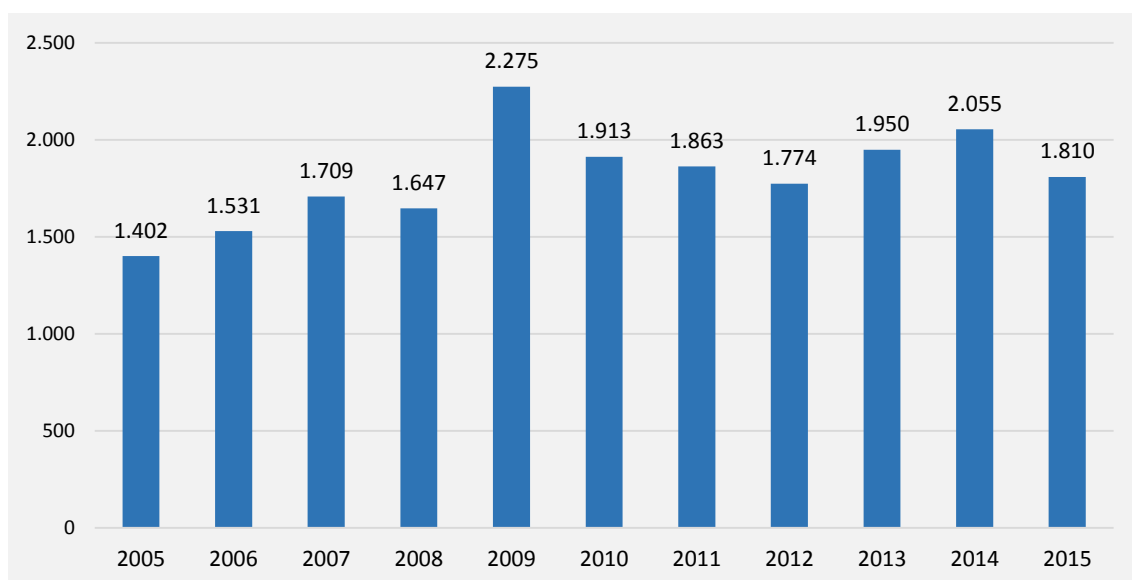
Ενότητα 2

Αριθμός νέων διδασκόντων

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία κατάθεσης διατριβών στο ΕΑΔΔ, το 2015 αναγορεύθηκαν 1.810 νέοι διδάκτορες από ελληνικά ΑΕΙ.

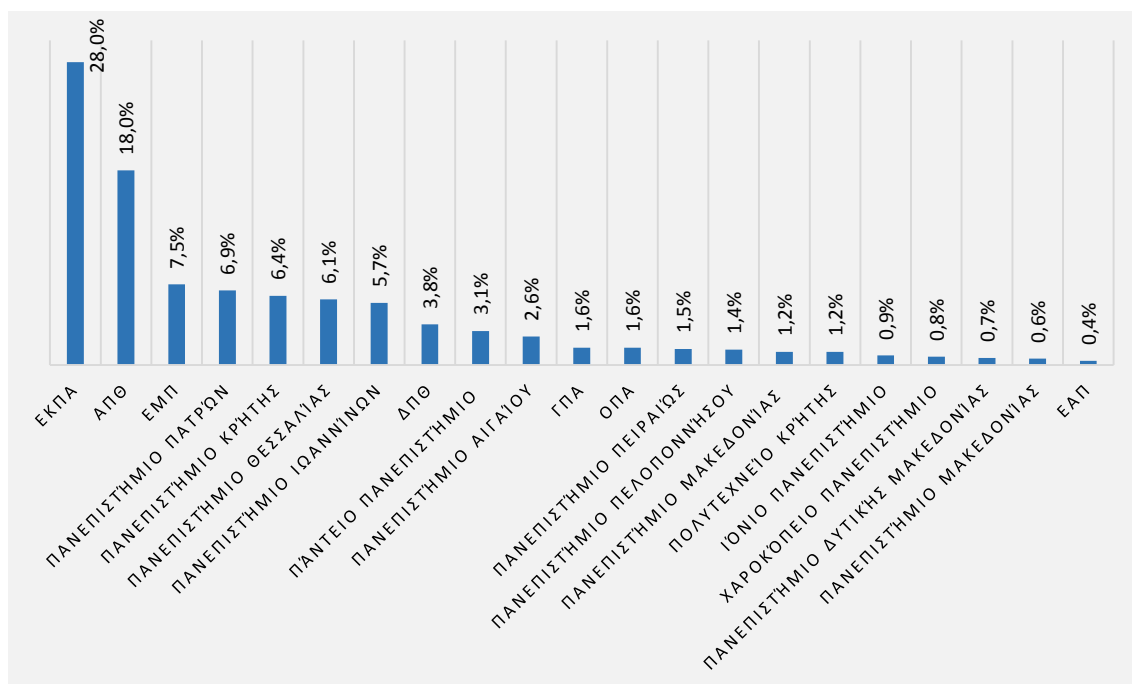
Η εξέλιξη του αριθμού των αναγορεύσεων νέων διδασκόντων από ελληνικά ΑΕΙ την περίοδο 2005-2015 αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 1. Ο αριθμός των νέων διδασκόντων το 2015 συμπίπτει με τον μέσο όρο της περιόδου 2005-2015.

Διάγραμμα 1. Αριθμός νέων διδασκόντων που κατέθεσαν τη διατριβή τους στο ΕΑΔΔ, 2005-2015

Στο Διάγραμμα 2 αποτυπώνεται η κατανομή των νέων διδακτόρων που αναγορεύθηκαν από ελληνικά ΑΕΙ κατά το έτος 2015, ανά ίδρυμα.

Διάγραμμα 2. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδακτόρων, ανά Ίδρυμα εκπόνησης της διατριβής, 2015

Σύμφωνα με τα στοιχεία, στο ΕΚΠΑ και το ΑΠΘ εκπονήθηκαν οι περισσότερες διδακτορικές διατριβές με ποσοστά 28% και 18%, αντίστοιχα. Ακολουθούν οι διδάκτορες που υποστήριξαν τη διατριβή τους στο ΕΜΠ και στα Πανεπιστήμια Πατρών, Κρήτης και Θεσσαλίας (ποσοστά 6%-8%). Στα υπόλοιπα Πανεπιστήμια αναγορεύθηκαν οι υπόλοιποι διδάκτορες (συγκεντρώνοντας ποσοστά μικρότερα του 5% επί του συνόλου).

Στον ακόλουθο Πίνακα αποτυπώνεται η κατανομή των διδακτορικών διατριβών ανά Ίδρυμα και Σχολή, σε απόλυτους αριθμούς, βάσει των διαθέσιμων δεδομένων.

Πίνακας 1. Κατανομή νέων διδασκόντων, ανά Ίδρυμα και Σχολή εκπόνησης της διατριβής τους, 2015

ΑΠΘ	Σχολή Επιστημών Υγείας	72
	Σχολή Πολυτεχνική	63
	Σχολή Φιλοσοφική	49
	Σχολή Θετικών Επιστημών	45
	Σχολή Θεολογική	29
	Σχολή Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος	27
	Σχολή Νομικών Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών	22
	Σχολή Παιδαγωγική	11
	Σχολή Καλών Τεχνών	5
	Σχολή Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	3
	Σύνολο	326
ΓΠΑ	Σχολή Αγροτικής Παραγωγής Υποδομών και Περιβάλλοντος	20
	Σχολή Τροφίμων Βιοτεχνολογίας και Ανάπτυξης	8
	Σύνολο	28
ΔΠΘ	Σχολή Επιστημών Υγείας	21
	Σχολή Πολυτεχνική	15
	Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού	10
	Σχολή Κοινωνικών, Πολιτικών & Οικονομικών Επιστημών	8
	Σχολή Νομική	7
	Σχολή Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας	5
	Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	2
Σύνολο	68	
ΕΚΠΑ	Σχολή Επιστημών Υγείας	259
	Σχολή Θετικών Επιστημών	78
	Σχολή Φιλοσοφική	69
	Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών	55
	Σχολή Επιστημών Αγωγής	28
	Σχολή Θεολογική	7
	Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών	4
	Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	3
	Σύνολο	503
ΕΜΠ	Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών	39
	Σχολή Χημικών Μηχανικών	29
	Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	17
	Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών	17
	Σχολή Πολιτικών Μηχανικών	15
	Σχολή Μηχανικών Μεταλλείων - Μεταλλουργών	6
	Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών	5
	Σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών	4
	Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών	3
	Σύνολο	135

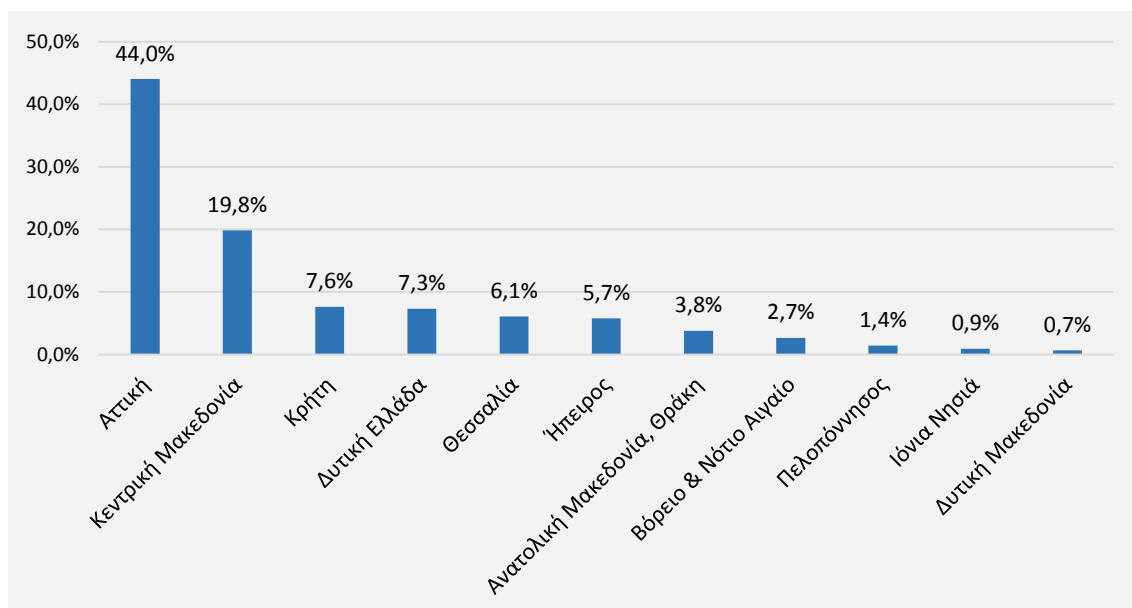
Στατιστικά στοιχεία για τους διδάκτορες
που αποφοίτησαν από τα ελληνικά ΑΕΙ το 2015

ΕΑΠ	Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας	4
	Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών	1
	Σχολή Κοινωνικών Επιστημών	1
	Σύνολο	6
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	Σχολή Επιστήμης της Πληροφορίας και Πληροφορικής	7
	Σχολή Μουσικής και Οπτικοακουστικών Τεχνών	5
	Σχολή Ιστορίας και Μετάφρασης - Διερμηνείας	4
	Σύνολο	16
ΟΠΑ	Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων	12
	Σχολή Επιστημών και Τεχνολογίας της Πληροφορίας	9
	Σχολή Οικονομικών Σπουδών	8
	Σύνολο	29
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	Σχολή Κοινωνικών Επιστημών	14
	Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών	11
	Σχολή Επιστημών της Διοίκησης	10
	Σχολή Περιβάλλοντος	9
	Σχολή Θετικών Επιστημών	4
	Σύνολο	48
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Σχολή Παιδαγωγική Φλώρινας	9
	Σχολή Πολυτεχνική	3
	Σύνολο	12
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Σχολή Επιστημών Υγείας	51
	Σχολή Πολυτεχνική	19
	Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	17
	Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών	12
	Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου	9
	Σχολή Γεωπονικών Επιστημών	2
	Σύνολο	110
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Σχολή Επιστημών Υγείας	45
	Σχολή Θετικών Επιστημών	29
	Σχολή Φιλοσοφική	20
	Σχολή Επιστημών Αγωγής	7
	Σχολή Καλών Τεχνών	3
	Σύνολο	104
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	Σχολή Επιστημών Υγείας	51
	Σχολή Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών	49
	Σχολή Κοινωνικών Επιστημών	6
	Σχολή Επιστημών Αγωγής	5
	Σχολή Φιλοσοφική	5
	Σύνολο	116

ΠΑ.ΜΑΚ.	Σχολή Επιστημών Πληροφορίας	15
	Σχολή Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών	7
	Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών	6
	Σχολή Επιστημών Διοίκησης Επιχειρήσεων	4
	Σύνολο	32
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	Σχολή Επιστημών Υγείας	40
	Σχολή Πολυτεχνική	40
	Σχολή Θετικών Επιστημών	28
	Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών	10
	Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας	7
	Σύνολο	125
ΠΑ.ΠΕΙ.	Σχολή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	12
	Σχολή Ναυτιλίας και Βιομηχανίας	9
	Σχολή Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών	4
	Σχολή Χρηματοοικονομικής και Στατιστικής	2
	Σύνολο	27
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών	13
	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής	9
	Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών	3
	Σχολή Οικονομίας Διοίκησης και Πληροφορικής	1
	Σύνολο	26
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	Σχολή Κοινωνικών Επιστημών & Ψυχολογίας	22
	Σχολή Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού	18
	Σχολή Πολιτικών Επιστημών	10
	Σχολή Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης	7
	Σύνολο	57
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης	8
	Σχολή Μηχανικών Περιβάλλοντος	8
	Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	3
	Σχολή Μηχανικών Ορυκτών Πόρων	2
	Σχολή Ηλεκτρονικών Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών	1
	Σύνολο	22
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	Σχολή Επιστημών Υγείας & Αγωγής	8
	Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών	6
	Σύνολο	14

Η κατανομή των νέων διδασκόντων ανά Περιφέρεια της χώρας, με βάση την έδρα του Πανεπιστημίου στο οποίο υποστήριξαν τη διατριβή τους οι νέοι διδάκτορες, αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 3². Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΑΔΔ, οι περισσότεροι από τους νέους διδάκτορες έλαβαν το διδακτορικό τους από ιδρύματα της Περιφέρειας Αττικής, ενώ ακολουθούν οι Περιφέρειες Κρήτης, Δυτικής Ελλάδας και Θεσσαλίας.

Διάγραμμα 3. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά Περιφέρεια, 2015

² Οι περιφέρειες Βορείου & Νοτίου Αιγαίου παρουσιάζονται συνολικά, καθώς το Πανεπιστήμιο Αιγαίου διαθέτει Πανεπιστημιακές Μονάδες και στις δύο αυτές Περιφέρειες.

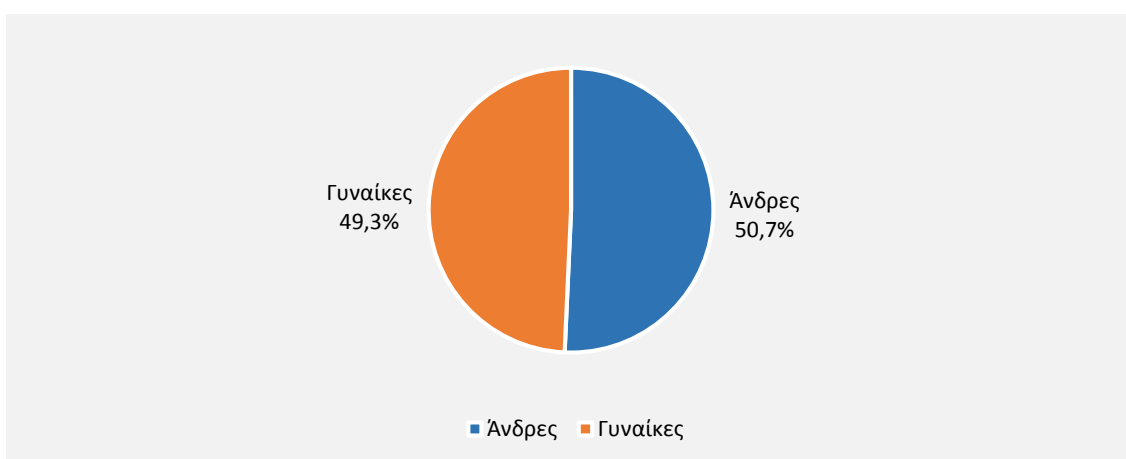
Ενότητα 3

Προφίλ νέων διδασκόντων

Φύλο

Στο Διάγραμμα 4 παρατίθεται το μερίδιο ανδρών και γυναικών μεταξύ των νέων διδασκόντων για το έτος 2015. Το 50,7% των νέων διδασκόντων που κατέθεσαν τη διατριβή τους στο ΕΑΔΔ ήταν άνδρες και το 49,3% γυναίκες.

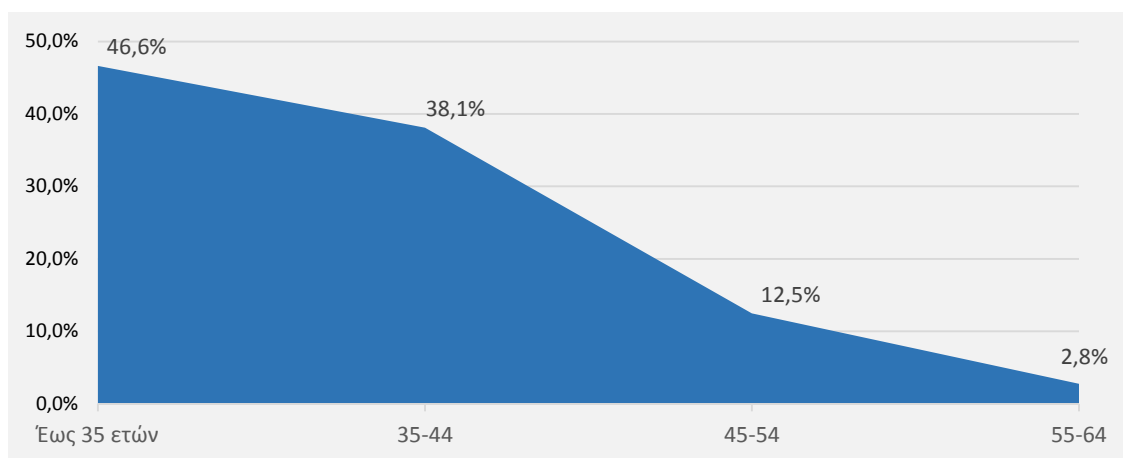
Διάγραμμα 4. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά φύλο, 2015

Ηλικία

Με βάση τις αποκρίσεις που έχουν συλλεγεί από τα σχετικά ερωτηματολόγια, οι περισσότεροι από τους νέους διδάκτορες είναι ως 35 ετών το έτος 2015 (46,6%), ενώ έπεται η ηλικιακή ομάδα μεταξύ 35-44 έτη (38,1%) (Διάγραμμα 5).

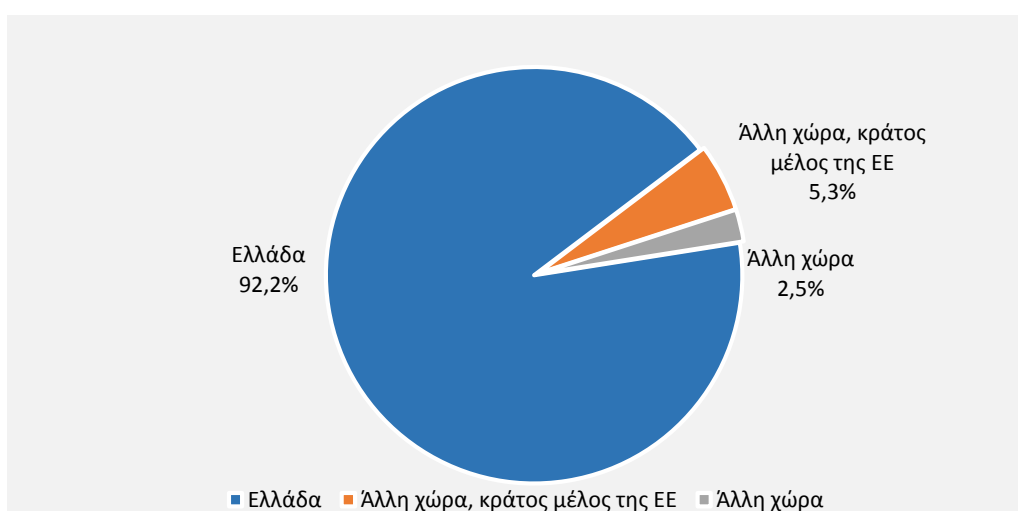
**Διάγραμμα 5. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων ανά ηλικιακή ομάδα
(ως % των αποκρίσεων)**

Χώρα γέννησης και στοιχεία ιθαγένειας

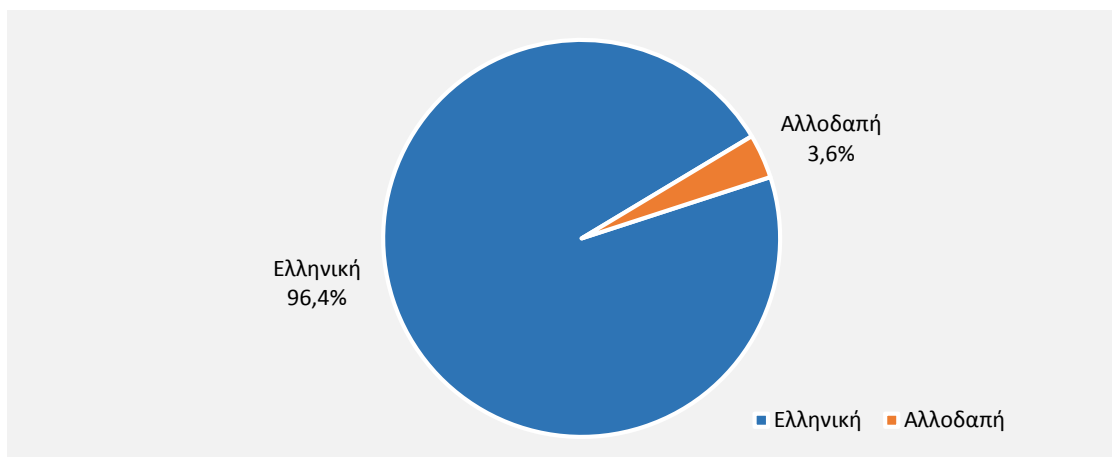
Η χώρα γέννησης των φοιτητών που απέκτησαν τον διδακτορικό τίτλο από ελληνικά ΑΕΙ το 2015 είναι σε ποσοστό 92,2% η Ελλάδα (Διάγραμμα 6). Σε ποσοστό 5,3% η χώρα γέννησης προσδιορίζεται σε άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ, μεταξύ των οποίων διακρίνονται η Κύπρος και η Γερμανία, σε ποσοστά της τάξης του 1% ως 2%.

**Διάγραμμα 6. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά χώρα γέννησης, 2015
(ως % των αποκρίσεων)**

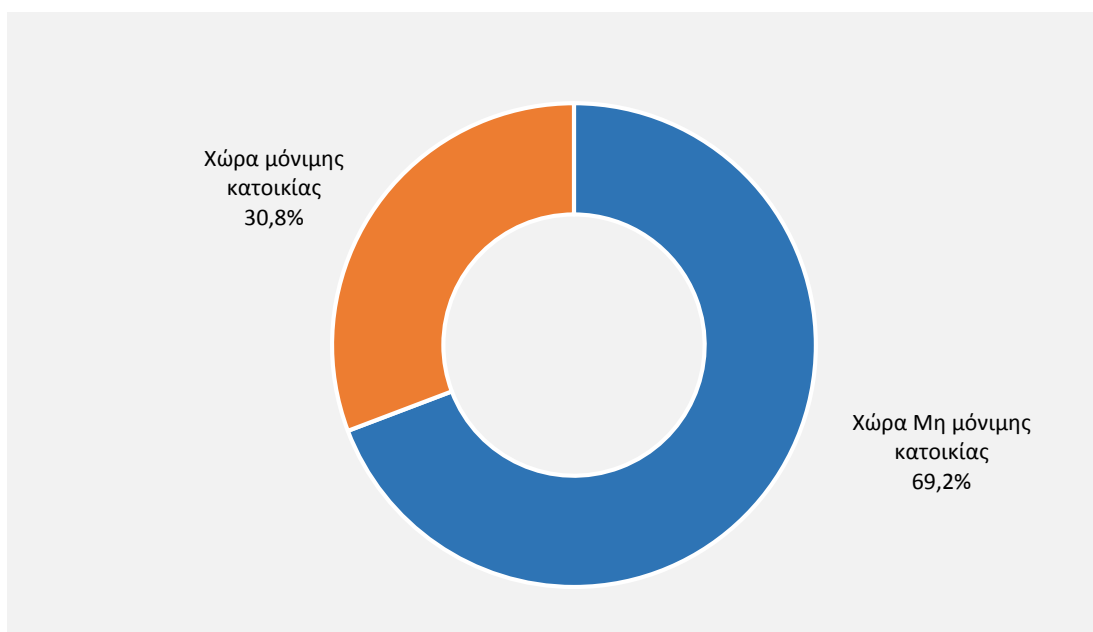
Βάσει των στοιχείων, το 96,4% των διδασκόντων έτους 2015 των ελληνικών ΑΕΙ έχουν ελληνική ιθαγένεια και το 3,6% μη ελληνική (Διάγραμμα 7).

Διάγραμμα 7. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων ανά ιθαγένεια (ως % των αποκρίσεων)

Για τους νέους διδάκτορες που δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια, η Ελλάδα αποτελεί χώρα μόνιμης κατοικίας σε ποσοστό 30,8% (Διάγραμμα 8).

Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά είδος σχέσης τους με την Ελλάδα (χώρα μόνιμης κατοικίας ή όχι), 2015 (ως % των αποκρίσεων ατόμων μη ελληνικής ιθαγένειας)

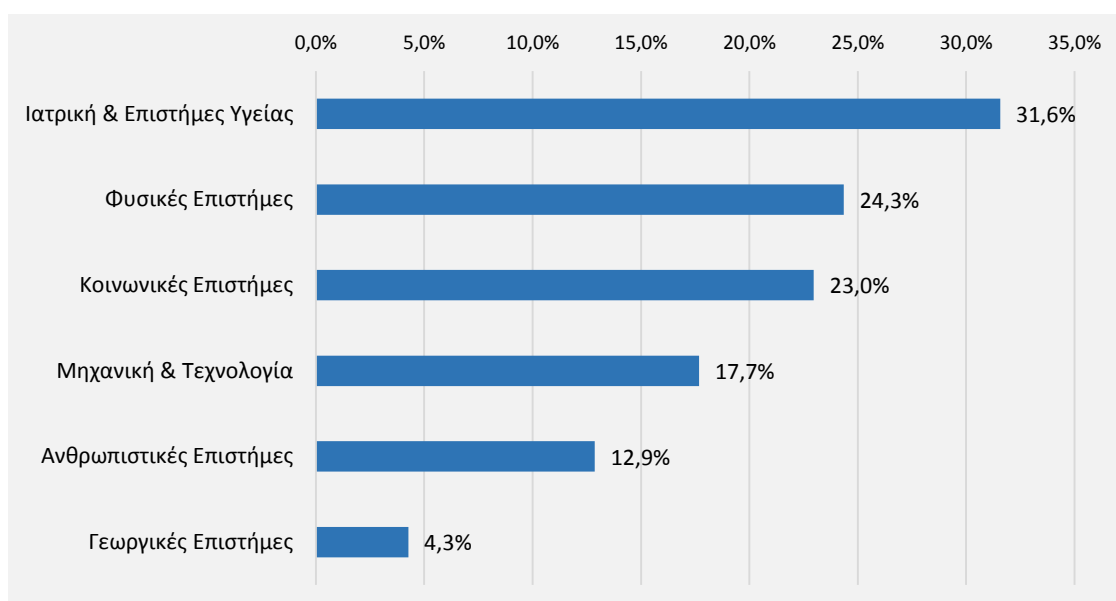
Ενότητα 4

Επιστημονική εξειδίκευση νέων διδασκόντων

Στο Διάγραμμα 9, παρατίθεται η επιστημονική εξειδίκευση των νέων διδασκόντων των ελληνικών ΑΕΙ στα 6 ευρεία επιστημονικά πεδία της ταξινόμησης Frascati² σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΑΔΔ για το 2015

Οι περισσότερες διατριβές αφορούν στην Ιατρική και τις Επιστήμες Υγείας (31,6%), ενώ ακολουθούν οι Φυσικές Επιστήμες (24,3%) και οι Κοινωνικές Επιστήμες (23,0%). Χαμηλότερα ποσοστά καταλαμβάνουν οι Επιστήμες Μηχανικού και Τεχνολογίας (17,7%), οι Ανθρωπιστικές Επιστήμες (12,9%) και οι Γεωργικές Επιστήμες (4,3%)³.

Διάγραμμα 9. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά κύριο επιστημονικό πεδίο της διατριβής, 2015 (ως % των αποκρίσεων)

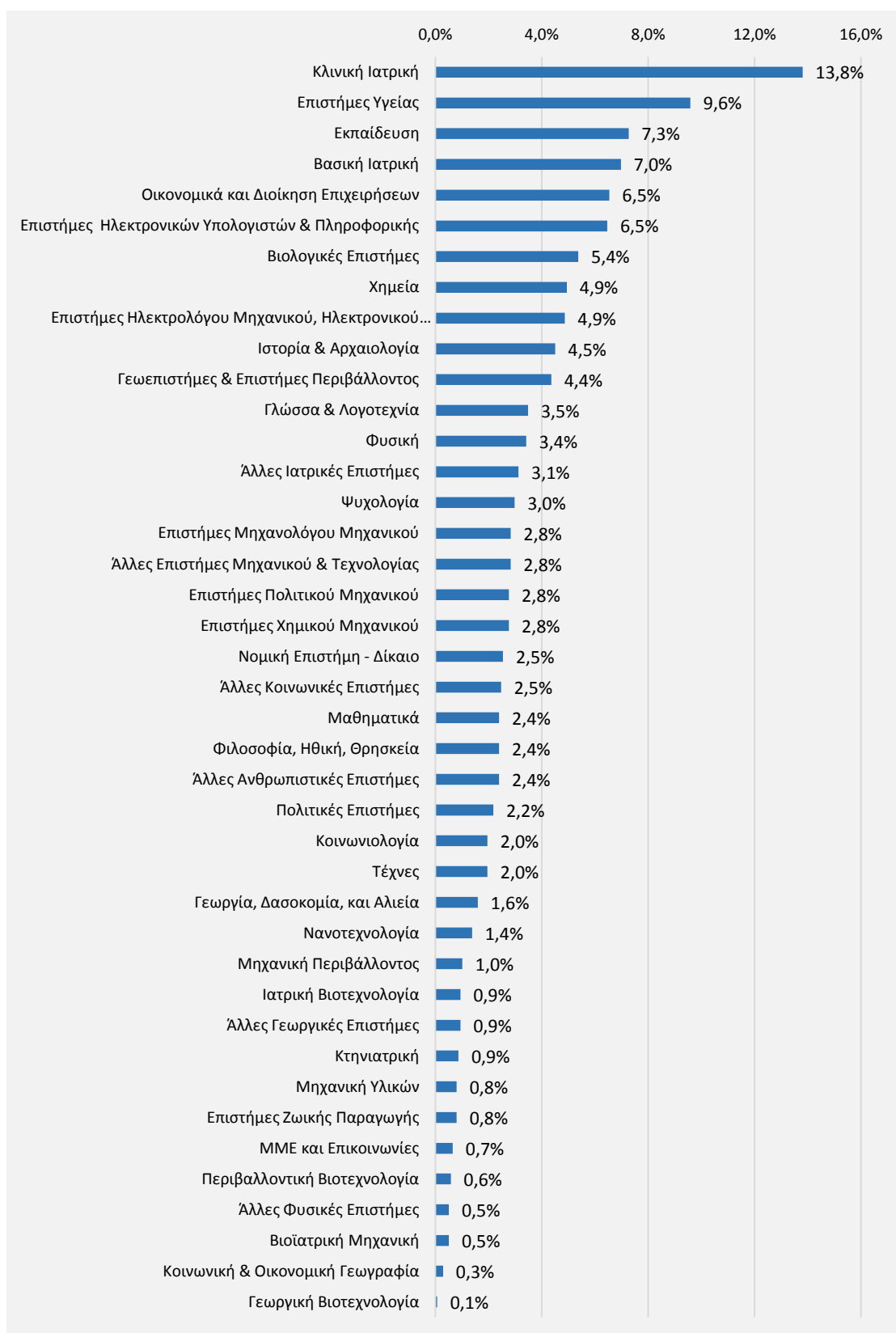

Αντίστοιχα, η πιο αναλυτική αποτύπωση των επιστημονικών υποπεδίων που δήλωσαν οι νέοι διδάκτορες ως προς την επιστημονική εξειδίκευση των διατριβών τους το 2015 φαίνεται στο Διάγραμμα 10.

Διάγραμμα 10. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά επιστημονικό υποπεδίο της διατριβής, 2015 (ως % των αποκρίσεων)

² Major Fields of Science, & Technology, σύμφωνα με το εγχειρίδιο Frascati "Revised Field of Science and Technology Classification", 2007. Η ανάλυση των επιστημονικών πεδίων παρατίθεται στις μεθοδολογικές σημειώσεις.

³ Συχνά μια διδακτορική διατριβή αντιστοιχεί σε περισσότερες επιστημονικές περιοχές. Για το λόγο αυτό, για την κατανομή των διδακτορικών διατριβών στα επιστημονικά πεδία ακολουθείται η τεχνική προσμέτρησης "whole counting", δηλαδή κάθε διδακτορική διατριβή προσμετράται μια φορά για κάθε επιστημονικό πεδίο στο οποίο αντιστοιχεί. Είναι προφανές ότι με τον τρόπο αυτό το σύνολο των διδακτορικών διατριβών, όπως προκύπτει από το άθροισμα των διατριβών στο κάθε επιστημονικό πεδίο, είναι μεγαλύτερο από τον πραγματικό αριθμό των διατριβών (ή, στην περίπτωση απεικόνισης με ποσοστά το σύνολο αθροίζεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 100%)

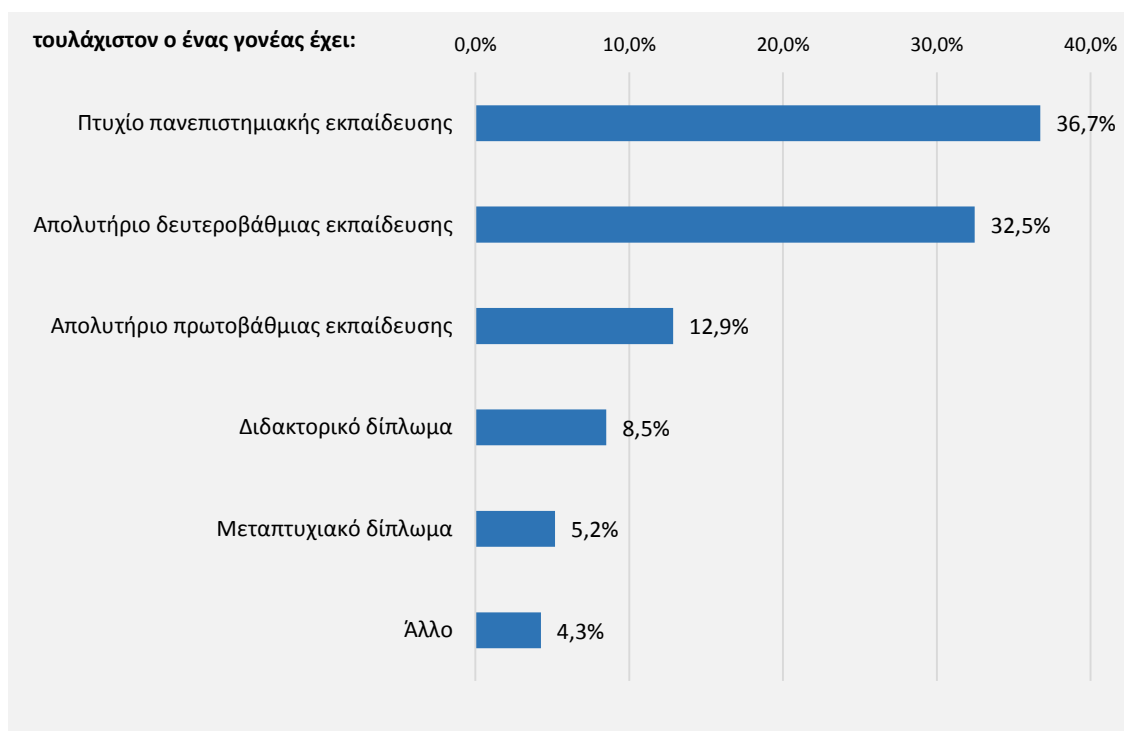
Ενότητα 5

Η πορεία προς την απόκτηση διδακτορικού τίτλου

Επίπεδο εκπαίδευσης γονέων

Όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων των νέων διδασκόντων του 2015, το Διάγραμμα 11 καταγράφει το υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης που έχει τουλάχιστον ο ένας εκ των δύο γονέων τους. Για το 36,7% των νέων διδασκόντων τουλάχιστον ο ένας από τους γονείς είναι κάτοχος πανεπιστημιακού πτυχίου, για το 32,5% είναι απόφοιτος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για το 12,9% είναι απόφοιτος πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, για το 8,5% κάτοχος διδακτορικού τίτλου και για το 5,2% μεταπτυχιακού τίτλου (Διάγραμμα 11).

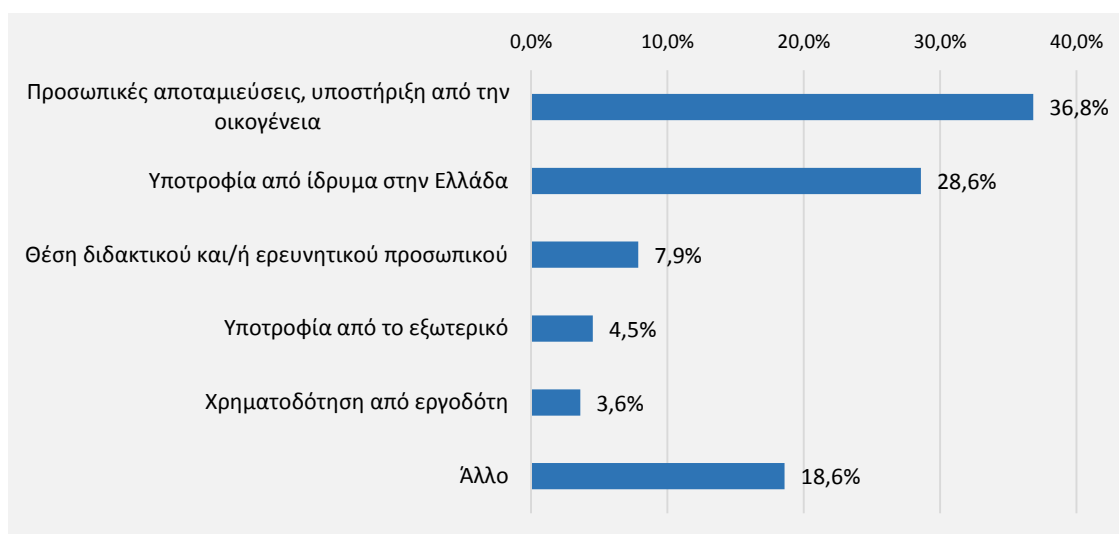
Διάγραμμα 11. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους, 2015 (ως % των αποκρίσεων)

Βασική πηγή χρηματοδότησης

Για το 36,8% των νέων διδακτόρων του 2015, βασική πηγή χρηματοδότησης των διδακτορικών σπουδών τους ήταν οι προσωπικές αποταμιεύσεις και η υποστήριξη από την οικογένεια, ενώ για το 28,6% ήταν η λήψη υποτροφίας από ελληνικό ίδρυμα (Διάγραμμα 12).

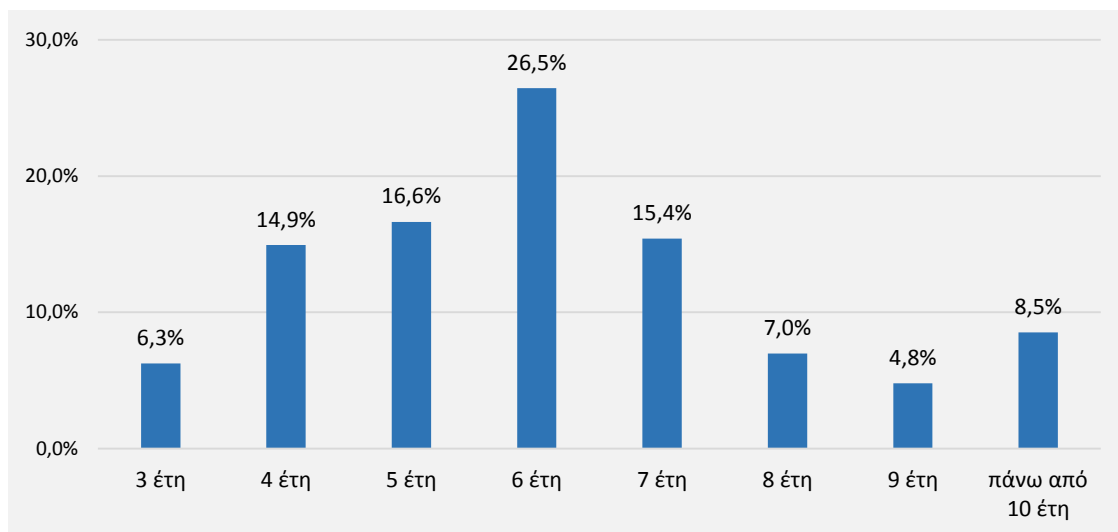
Διάγραμμα 12. Ποσοστιαία κατανομή διδακτορικών, ανά κύρια πηγή χρηματοδότησης των σπουδών τους, 2015 (ως % των αποκρίσεων)

Διάρκεια διδακτορικών σπουδών (εκπόνηση διατριβής)

Οι περισσότεροι από τους διδάκτορες (σε ποσοστό 26,5%) χρειάστηκαν 6 έτη για την ολοκλήρωση της διατριβής τους. Αυτό σημαίνει ότι οι περισσότεροι από τους διδάκτορες που αναγορεύθηκαν το 2015 είχαν ξεκινήσει την εκπόνηση της διατριβής τους το 2009. Παραπλήσια είναι τα ποσοστά εκείνων των διδακτόρων, οι οποίοι χρειάστηκαν 4, 5 και 7 έτη για την ολοκλήρωση της διατριβής τους (14,9%, 16,6%, και 15,4% αντίστοιχα). Ακόμα, το 8,5% των νέων διδακτόρων είχαν ξεκινήσει την εκπόνηση της διατριβής τους πριν από 10 ή περισσότερα έτη (Διάγραμμα 13).

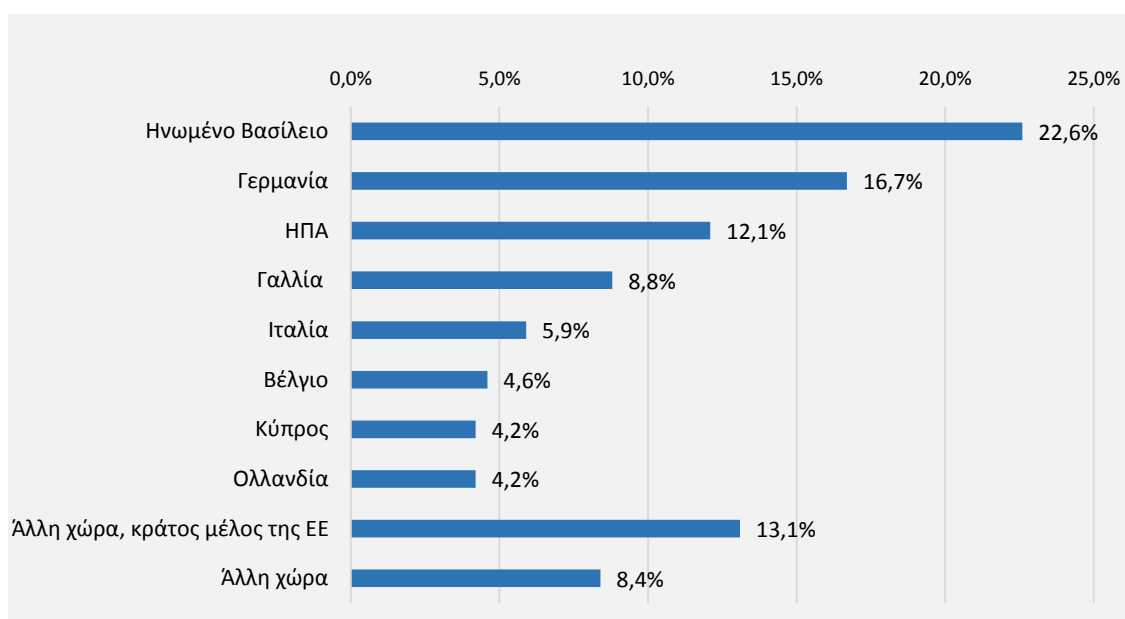
**Διάγραμμα 13. Διάρκεια διδακτορικών σπουδών νέων διδασκόντων, 2015
(ως % των αποκρίσεων)**

Διεθνής κινητικότητα νέων διδασκόντων

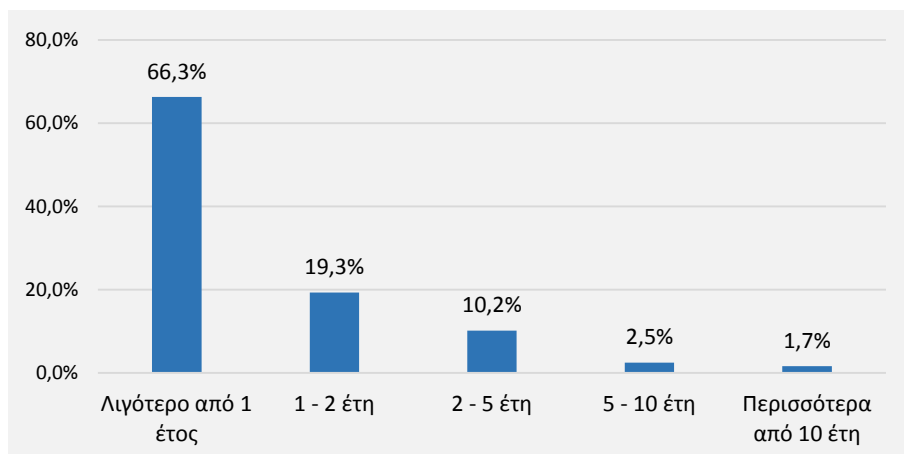
Σε ότι αφορά στην γεωγραφική κινητικότητα των διδασκόντων, από το σύνολο των αποκρίσεων προκύπτει ότι 208 άτομα διέμεναν στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια των διδακτορικών τους σπουδών για λόγους άλλους εκτός τουρισμού. Σε ποσοστό 80,1% οι χώρες διαμονής ήταν χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με δημοφιλέστερες χώρες το Ηνωμένο Βασίλειο (22,6%) και τη Γερμανία (16,7%). Μεταξύ των λοιπών χωρών διακρίνονται οι ΗΠΑ, με ποσοστό 12,1% (Διάγραμμα 14).

Διάγραμμα 14. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων που διέμεναν σε άλλη χώρα κατά τη διάρκεια των διδακτορικών τους σπουδών, ανά χώρα προορισμού, 2015 (ως % των αποκρίσεων όσων διέμεναν στο εξωτερικό)

Η διάρκεια της παραμονής των διδασκόντων εκτός Ελλάδας εμφανίζεται στο Διάγραμμα 15, όπου φαίνεται ότι οι περισσότεροι διέμειναν στο εξωτερικό για λιγότερο από ένα έτος (66,3%), ενώ με σημαντική διαφορά ακολουθούν εκείνοι που διέμειναν για 1-2 έτη (19,3%).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων που διέμειναν σε άλλη χώρα ανά διάρκεια της παραμονής στο εξωτερικό (ως % των απαντήσεων όσων διέμειναν στο εξωτερικό)

Οι λόγοι της μετακίνησης των διδασκόντων εκτός Ελλάδας εμφανίζονται στο Διάγραμμα 16. Σύμφωνα με τις απαντήσεις όσων δήλωσαν πως διέμειναν στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής τους διατριβής, το 71,0% εγκαταστάθηκε στο εξωτερικό στο πλαίσιο της διδακτορικής του/της έρευνας, το 19,9% μετακινήθηκε για επαγγελματικούς λόγους (είτε για λόγους απασχόλησης, είτε για αναζήτηση θέσης εργασίας), ενώ το 4,4% για οικογενειακούς/προσωπικούς λόγους.

Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων που διέμειναν σε άλλη χώρα ανά σκοπό της παραμονής στο εξωτερικό (ως % των απαντήσεων όσων διέμειναν στο εξωτερικό)

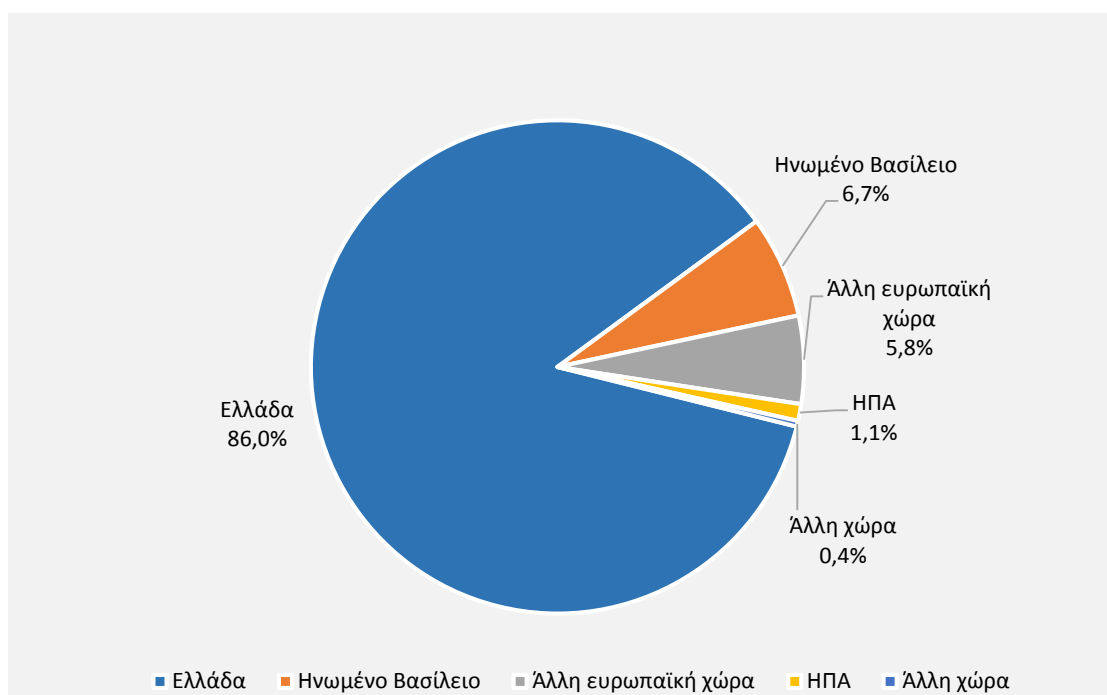
Ενότητα 6

Προηγούμενοι ακαδημαϊκοί τίτλοι σπουδών

Η παρούσα ενότητα παρουσιάζει στοιχεία που αφορούν στον υψηλότερο ακαδημαϊκό τίτλο σπουδών που είχαν οι νέοι διδάκτορες πριν την απόκτηση του διδακτορικού τίτλου. Στις περισσότερες περιπτώσεις προϋπόθεση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής είναι ο υποψήφιος διδάκτορας να είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών από Πανεπιστήμιο του εσωτερικού ή του εξωτερικού αναγνωρισμένο από το ΔΟΑΤΑΠ, ενώ σε συγκεκριμένες (λίγες) περιπτώσεις επιστημονικών υποπεδίων και Ιδρυμάτων, αυτό δεν είναι απαραίτητο, καθώς ο υποψήφιος διδάκτορας είναι δυνατό να είναι κάτοχος μόνο βασικού πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

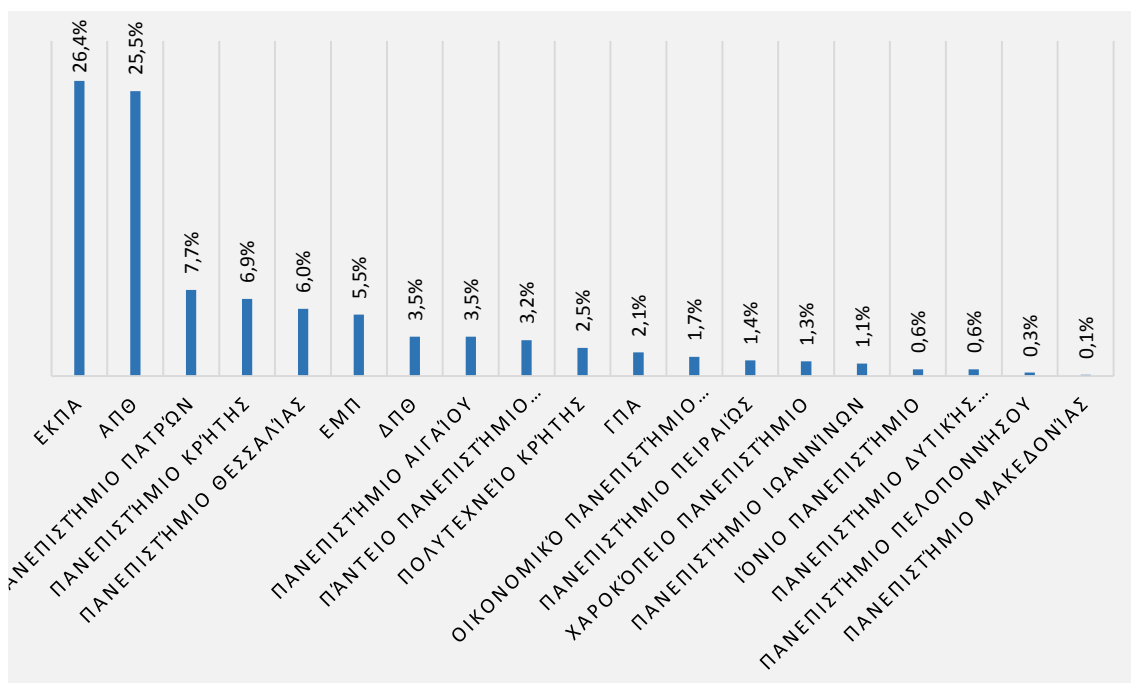
Οι περισσότεροι νέοι διδάκτορες του 2015 απέκτησαν τον προηγούμενο ακαδημαϊκό τίτλο σπουδών τους στην Ελλάδα σε ποσοστό 86,0%. Ακολουθούν όσοι σπούδασαν στο Ηνωμένο Βασίλειο (6,7%), την Ιταλία (1,5%) και τις ΗΠΑ (1,1%) (Διάγραμμα 17).

Διάγραμμα 17. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδακτόρων, ανά χώρα απόκτησης προηγούμενου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών, 2015 (ως % των αποκρίσεων)

Για τους διδάκτορες που απέκτησαν τον προηγούμενο τίτλο σπουδών τους σε ελληνικό ΑΕΙ, οι περισσότεροι είναι απόφοιτοι του ΕΚΠΑ (25,6%). Ακολουθούν οι απόφοιτοι του ΑΠΘ (25,5%) και οι απόφοιτοι από τα άλλα ελληνικά πανεπιστήμια (Διάγραμμα 18).

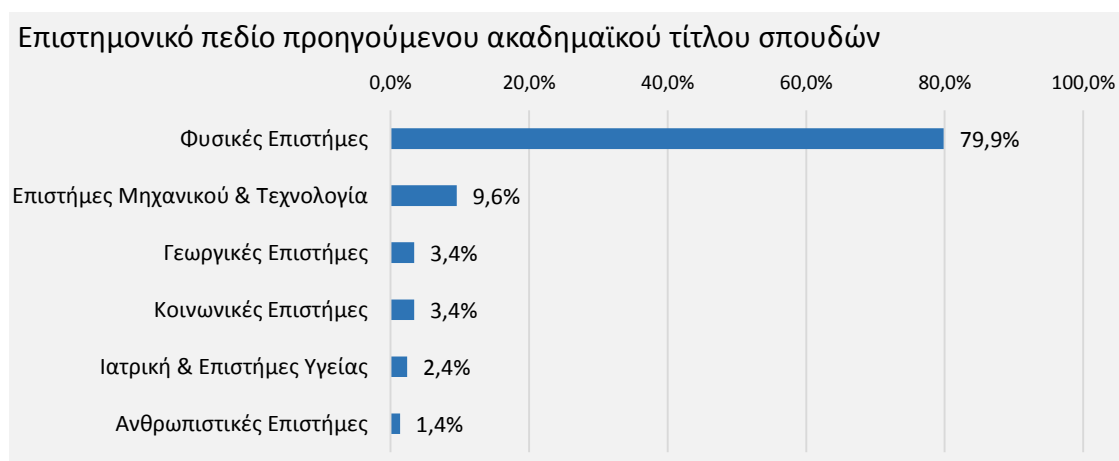
Διάγραμμα 18. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά ελληνικό ΑΕΙ που απέκτησαν τον προηγούμενο ακαδημαϊκό τίτλο σπουδών, 2015 (ως % των αποκρίσεων, όσων έλαβαν τον προηγούμενο τίτλο σπουδών από ελληνικό ίδρυμα)

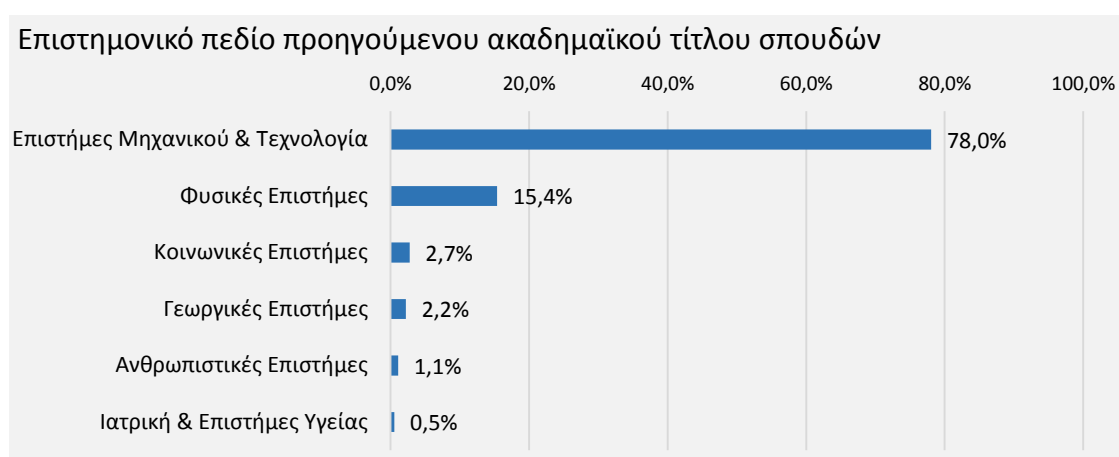
Τα Διαγράμματα 19α-19στ αποτυπώνουν τα επιστημονικά πεδία των προηγούμενων ακαδημαϊκών τίτλων σπουδών των διδασκόντων, όπως αντιστοιχούν σε καθένα από τα κύρια επιστημονικά πεδία των διατριβών. Όπως φαίνεται σε όλες τις περιπτώσεις, τα επιστημονικά πεδία των προηγούμενων τίτλων σπουδών είναι αντίστοιχα με τα επιστημονικά πεδία που οι διδάκτορες κατέταξαν τη διατριβή τους. Μάλιστα στα περισσότερα επιστημονικά πεδία το ποσοστό ταύτισης του επιστημονικού πεδίου της διατριβής με εκείνο του προηγούμενου τίτλου σπουδών προσεγγίζει ή ξεπερνά το 80%.

Διάγραμμα 19α-στ. Ποσοστιαία κατανομή νέων διδασκόντων, ανά επιστημονικό πεδίο διδακτορικού διπλώματος και προηγούμενου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών, 2015 (ως % των αποκρίσεων, για κάθε επιστημονικό πεδίο της διατριβής)

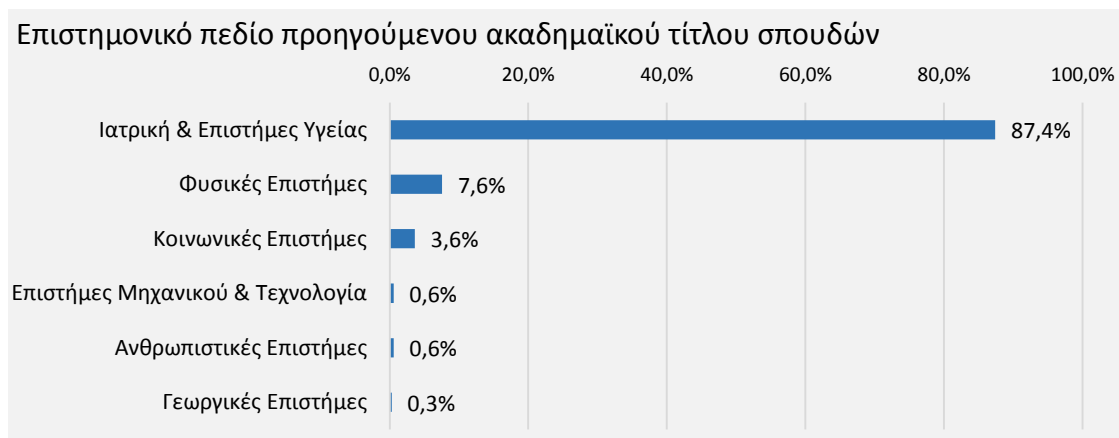
α. Διατριβή στις «Φυσικές επιστήμες»

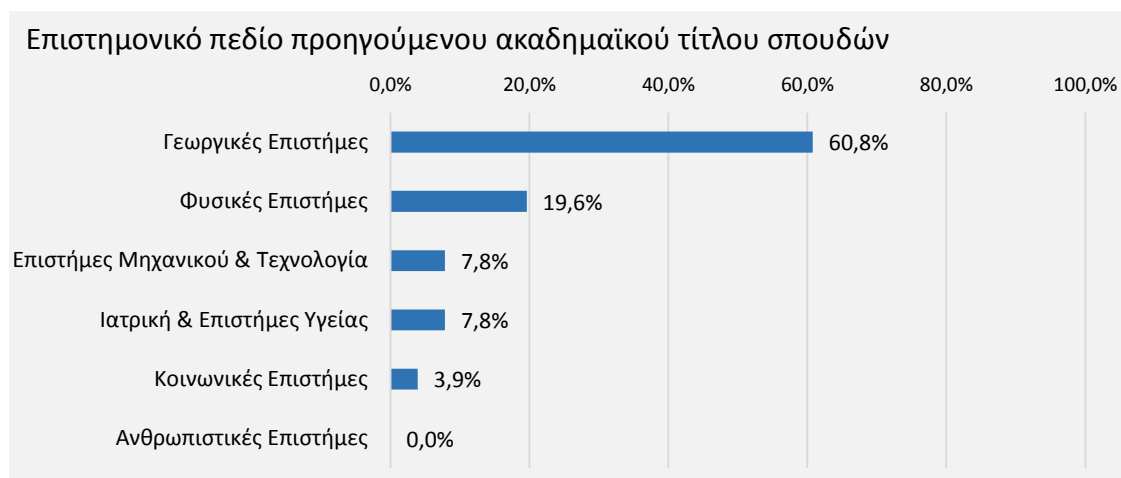
β. Διατριβή στις «Επιστήμες Μηχανικού & Τεχνολογία»

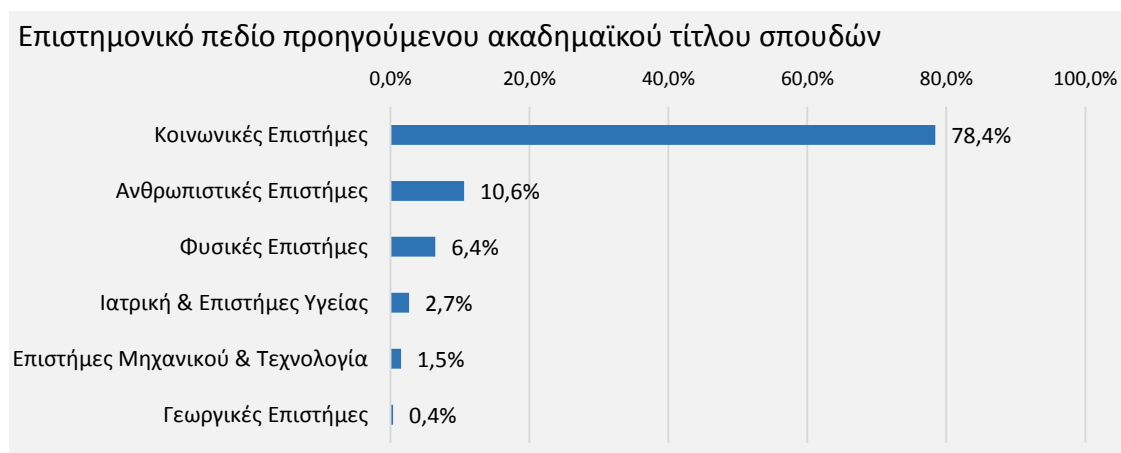
γ. Διατριβή στην «Ιατρική & Επιστήμες Υγείας»

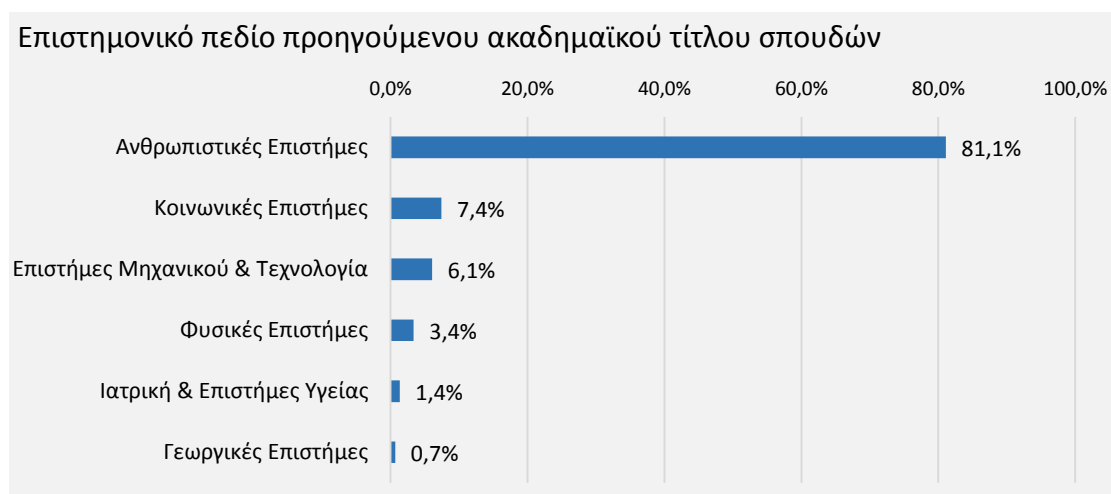
δ. Διατριβή στις «Γεωργικές Επιστήμες»

ε. Διατριβή στις «Κοινωνικές Επιστήμες»

στ. Διατριβή στις «Ανθρωπιστικές Επιστήμες»

Μεθοδολογικές σημειώσεις

Σύντομη περιγραφή δεδομένων

Οι στατιστικές για τους διδάκτορες από ελληνικά ΑΕΙ παράγουν δείκτες για τους απόφοιτους ISCED 8 (διδασκτορικό επίπεδο)⁵ σχετικά με τα δημογραφικά τους χαρακτηριστικά, τα επιστημονικά πεδία των διατριβών και τις διδακτορικές τους σπουδές.

Τα στοιχεία αντλούνται από το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ), από την αίτηση κατάθεσης διδακτορικής διατριβής και το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο που τη συνοδεύει. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιείται σε ετήσια βάση και παράγονται δείκτες για όσους κατέθεσαν τη διατριβή τους το συγκεκριμένο έτος αναφοράς.

Ως εκ τούτου, «**νέοι διδάκτορες**» είναι όλοι όσοι απέκτησαν το διδακτορικό τους δίπλωμα εντός του εξεταζόμενου έτους αναφοράς από ελληνικά ΑΕΙ. Οι δείκτες που παράγονται είναι:

- Αριθμός νέων διδακτόρων στο σύνολο της χώρας, ανά Πανεπιστήμιο και ανά Περιφέρεια
- Φύλο των νέων διδακτόρων
- Ηλικία των νέων διδακτόρων
- Ιθαγένεια και χώρα γέννησης των νέων διδακτόρων
- Επιστημονικό πεδίο εξειδίκευσης των νέων διδακτόρων στο σύνολο της χώρας και ανά Πανεπιστήμιο
- Επίπεδο εκπαίδευσης γονέων
- Διάρκεια διδακτορικών σπουδών (για την εκπόνηση διατριβής)
- Βασική πηγή χρηματοδότησης των διδακτορικών σπουδών
- Διεθνής κινητικότητα των νέων διδακτόρων κατά τη διάρκεια των διδακτορικών τους σπουδών
- Χώρα απόκτησης προηγούμενου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών των νέων διδακτόρων
- Ίδρυμα απόκτησης προηγούμενου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών των νέων διδακτόρων (εντός Ελλάδας)
- Κύριο επιστημονικό πεδίο προηγούμενου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών

Τα στοιχεία που παραθέτει η παρούσα έκθεση αφορούν στα δεδομένα και τις αποκρίσεις των νέων διδακτόρων του έτους 2015 που κατέθεσαν τη διδακτορική τους διατριβή στο ΕΑΔΔ. Τα δεδομένα βασίζονται στα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί από τις αιτήσεις των 1.810 νέων διδακτόρων και τις αποκρίσεις από τα συμπληρωματικά ερωτηματολόγια τα οποία ξεπερνούν τα 1.000. Η παράθεση των στοιχείων γίνεται σε ποσοστιαία βάση είτε επί του συνόλου των νέων διδακτόρων, είτε επί του συνόλου των αποκρίσεων ανά ερώτηση και με βάση όσους συμπλήρωσαν τα σχετικά ερωτηματολόγια.

⁵ Ακολουθείται η ταξινόμηση International Standard Classification of Education ISCED 2011 της UNESCO (<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>)

Βασικές Έννοιες

Οι έννοιες και οι ορισμοί συνοψίζονται ως ακολούθως.

Σπουδές διδακτορικού επιπέδου

Ακολουθείται η ταξινόμηση International Standard Classification of Education ISCED 2011 της UNESCO (<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>). Στην Ελλάδα, η απονομή των διδακτορικών διπλωμάτων πραγματοποιείται αποκλειστικά από ΑΕΙ κατόπιν δημόσιας υποστήριξης της θέσης-διατριβής του υποψήφιου παρουσία επταμελούς εξεταστικής επιτροπής. Σύμφωνα με την απόφαση 59095/Ζ1 του Υπουργού Παιδείας (ΦΕΚ 1360/19.4.2018) καθορίστηκαν τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την οργάνωση διδακτορικών σπουδών από τμήματα των ΤΕΙ.

Η διδακτορική διατριβή είναι δυνατόν να υλοποιείται είτε αποκλειστικά από τα Πανεπιστήμια είτε με τη συνεργασία τμημάτων ΤΕΙ ή Ερευνητικών Κέντρων, με την καθοδήγηση επιβλέποντα που προεδρεύει σχετικής τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Η διατριβή αποτελεί εξ ορισμού ερευνητική δραστηριότητα. Σύμφωνα με το νόμο 4485/2017 δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικών διατριβών έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. α΄ βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή ερευνητές Α΄, Β΄ ή Γ΄ βαθμίδας από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

Διεθνής κινητικότητα

Σύμφωνα με προσαρμογή του ΟΟΣΑ στο «Recommendations on Statistics of International Migration, Revision 1 (UN, 1998)»: Διδάκτορες με διεθνή κινητικότητα θεωρούνται αυτοί οι οποίοι διέμειναν σε άλλη χώρα πλην της οικείας χώρας υπηκοότητας ή διαμονής τους, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 3 μηνών, για λόγους συναφείς με την ερευνητική τους δραστηριότητα.

Ιθαγένεια

Σύμφωνα με τον Νόμο περί κύρωσης του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (3284 / ΦΕΚ Α΄ 217/10.11.2004) κτήση της ιθαγένειας γίνεται είτε αυτοδίκαια με τη γέννηση (ως τέκνο Έλληνα ή Ελληνίδας ή ως βρέφος που γεννιέται σε ελληνικό έδαφος, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις), είτε με δήλωση και αίτηση, λόγω (γέννησης και) φοίτησης σε σχολείο στην Ελλάδα, τηρώντας μια συγκεκριμένη διαδικασία και προϋποθέσεις. Άλλοι τρόποι απόκτησης της ιθαγένειας είναι με αναγνώριση, υιοθεσία, κατάταξη στις ένοπλες δυνάμεις και με πολιτογράφηση.

Επιστημονικά πεδία διδακτορικών διατριβών

Η θεματική κατηγοριοποίηση των διδακτορικών διατριβών σε επιστημονικές περιοχές πραγματοποιείται με βάση την ταξινόμηση Frascati (Revised Fields of Science, 2007)⁶ σε έξι κύρια επιστημονικά πεδία και 42 υποκατηγορίες:

⁶ Το 2015 δημοσιεύθηκε η αναθεωρημένη έκδοση του [Frascati Manual \(2015\)](#): Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities, OECD Publishing, Paris. Το νέο αυτό εγχειρίδιο εισάγει μικρές διαφορές στο σύστημα ταξινόμησης των επιστημονικών πεδίων, οι οποίες αφορούν κυρίως την ονομασία τους σε «Fields of Research and Development –FORD» και στις ονομασίες των επιμέρους πεδίων «Γεωργικές Επιστήμες» σε «Γεωργικές Επιστήμες & Κτηνιατρική» και «Ανθρωπιστικές Επιστήμες» σε «Ανθρωπιστικές Επιστήμες & Τέχνες». Οι αλλαγές αυτές θα υιοθετηθούν στις επόμενες εκδόσεις στοιχείων με έτος αναφοράς το 2016 και εφεξής.

Κύριο επιστημονικό πεδίο	Υποκατηγορία
Φυσικές Επιστήμες Natural Sciences	<ul style="list-style-type: none"> • Μαθηματικά • Επιστήμες Ηλεκτρονικών Υπολογιστών & Πληροφορικής • Φυσική • Χημεία • Γεωεπιστήμες & Επιστήμες Περιβάλλοντος • Βιολογικές Επιστήμες • Άλλες Φυσικές Επιστήμες
Επιστήμες Μηχανικού & Τεχνολογία Engineering & Technology	<ul style="list-style-type: none"> • Επιστήμες Πολιτικού Μηχανικού • Επιστήμες Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, Επιστήμες Ηλεκτρονικού Μηχανικού & Μηχανικού ΗΥ • Επιστήμες Μηχανολόγου Μηχανικού • Επιστήμες Χημικού Μηχανικού • Μηχανική Υλικών • Βιοϊατρική Μηχανική • Μηχανική Περιβάλλοντος • Περιβαλλοντική Βιοτεχνολογία • Βιομηχανική Βιοτεχνολογία • Νανοτεχνολογία • Άλλες Επιστήμες Μηχανικού & Τεχνολογίας
Ιατρική και Επιστήμες Υγείας Medical & Health Sciences	<ul style="list-style-type: none"> • Βασική Ιατρική • Κλινική Ιατρική • Επιστήμες Υγείας • Ιατρική Βιοτεχνολογία • Άλλες Ιατρικές Επιστήμες
Γεωργικές Επιστήμες Agricultural Sciences	<ul style="list-style-type: none"> • Γεωπονία • Δασολογία, και Αλιεία • Επιστήμη Ζωικής Παραγωγής • Κτηνιατρική • Γεωργική Βιοτεχνολογία • Άλλες Γεωργικές Επιστήμες
Κοινωνικές Επιστήμες Social Sciences	<ul style="list-style-type: none"> • Ψυχολογία, Οικονομικά και Διοίκηση Επιχειρήσεων • Εκπαίδευση • Κοινωνιολογία • Νομική Επιστήμη – Δίκαιο • Πολιτικές Επιστήμες • Κοινωνική & Οικονομική Γεωγραφία • ΜΜΕ και Επικοινωνίες • Άλλες Κοινωνικές Επιστήμες
Ανθρωπιστικές επιστήμες Humanities	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία & Αρχαιολογία • Γλώσσες & Λογοτεχνία • Φιλοσοφία, Ηθική, Θρησκεία • Τέχνες • Άλλες Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Παράρτημα

Εισαγωγικά στοιχεία για το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ)

Το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ) αποτελεί υπηρεσία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, η οποία συγκεντρώνει τις διδακτορικές διατριβές που έχουν εκπονηθεί κυρίως από το 1985 και μετέπειτα, στα ελληνικά πανεπιστήμια από Έλληνες και ξένους διδάκτορες και σε πανεπιστήμια του εξωτερικού από Έλληνες διδάκτορες με την προϋπόθεση ότι έχουν αναγνωρισθεί από το ΔΟΑΤΑΠ.

Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), βάσει νόμου, είναι από το 1985 ο υπεύθυνος φορέας για την τήρηση του Εθνικού Αρχείου Διδακτορικών Διατριβών. Στο ΕΑΔΔ έχει συγκεντρωθεί ένα μικρό ποσοστό διατριβών που έχουν εκπονηθεί από το 1932 έως το 1985.

Σήμερα, στο ΕΑΔΔ διατηρούνται τα έντυπα αρχεία πάνω από 40 χιλιάδων διδακτορικών διατριβών, ενώ σε ψηφιακή μορφή υπάρχουν 36 χιλιάδες από αυτές. Επίσης το ΕΑΔΔ διαθέτει από το σύνολο των διατριβών ψηφιακές βιβλιογραφικές πληροφορίες σε επίπεδο μεταδεδομένων (δηλαδή στοιχεία που αφορούν, συνοδεύουν και τεκμηριώνουν μία διδακτορική διατριβή, όπως: τίτλος, περίληψη, συγγραφέας, επιστημονικό πεδίο, έτος απονομής του διδακτορικού τίτλου, εκπαιδευτικό ίδρυμα, επιτροπή, λέξεις-κλειδιά, χώρα, γλώσσα) για 38 χιλιάδες διδακτορικές διατριβές.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του Αρχείου αφορά διατριβές που έχουν εκπονηθεί σε ελληνικά πανεπιστήμια από το 1985 έως σήμερα από Έλληνες και ξένους διδάκτορες, ενώ ένα ποσοστό 6% αφορά διατριβές που έχουν απονεμηθεί σε Έλληνες διδάκτορες από πανεπιστήμια του εξωτερικού. Με πρωτοβουλία του ΕΚΤ έχει συγκεντρωθεί και ένα μικρό ποσοστό διατριβών που έχουν εκπονηθεί από το 1932 έως το 1985 στα ελληνικά πανεπιστήμια. Σε κάθε περίπτωση η παράθεση των στοιχείων στη συγκεκριμένη σειρά εκδόσεων του ΕΚΤ αφορά μόνο τους διδάκτορες, οι οποίοι έχουν αναγορευθεί από ελληνικά πανεπιστήμια.

Όσον αφορά στις βασικές αρχές που διαμορφώνουν την πολιτική διάθεσης του περιεχομένου του ΕΑΔΔ, αυτές σχετίζονται με την προάσπιση και ενίσχυση της ανοικτής πρόσβασης στην ερευνητική γνώση και παραγωγή, καθώς και με την ενίσχυση των νέων ερευνητών στην προσπάθειά τους να καταστήσουν το έργο τους γνωστό και προσβάσιμο στην ελληνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα, αλλά και το ευρύ κοινό

Η ανοικτή διάθεση των διδακτορικών διατριβών από μία κεντρική, έγκυρη, αξιόπιστη και διαδικτυακά προσβάσιμη υπηρεσία, όπως είναι το ΕΑΔΔ, έχει αδιαμφισβήτητα οφέλη για τους ίδιους τους διδάκτορες, την ερευνητική/επιστημονική κοινότητα, αλλά και το ευρύ κοινό. Το ΕΑΔΔ αποτελεί την πύλη μέσω της οποίας πραγματοποιείται η αναζήτηση και διάθεση των διδακτορικών διατριβών, με αποτέλεσμα να καθίστανται ευπρόσιτα τα αποτελέσματα πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας υψηλού επιπέδου, η οποία αντιμετωπίζει ζητήματα αιχμής και να αυξάνεται η αξιοποίηση και η χρήση τους. Ταυτόχρονα, αποτελεί σημείο προβολής και διάδοσης της έντασης της ερευνητικής δραστηριότητας, αυξάνοντας τις πιθανές παραπομπές και τη διεθνή αναγνώριση της εργασίας μεμονωμένων μεταπτυχιακών σπουδαστών. Λαμβάνοντας, μάλιστα, υπόψη, ότι η κάθε διδακτορική διατριβή αποτελεί ένα από τα πρώτα κείμενα με

τα οποία ένας ερευνητής γίνεται γνωστός στην ακαδημαϊκή κοινότητα, γίνεται αντιληπτή η ιδιαίτερη σημασία της σωστής απόθεσης, τεκμηρίωσης και διάθεσής της για τη μεταγενέστερή του εξέλιξη, η οποία εξασφαλίζεται από το ΕΑΔΔ. Παράλληλα, μεγιστοποιείται η διαφάνεια της έρευνας, αποτρέπεται η λογοκλοπή και η διπλή προσπάθεια. Κάθε διατριβή που καταχωρείται στο αποθετήριο ΕΑΔΔ αποκτά μια μόνιμη διεύθυνση, μόνιμο URL, ανεξάρτητα από σύστημα λογισμικού ή/και αποθετηρίου, ενώ εξασφαλίζεται η μακροχρόνια διατήρηση του ψηφιακού αντικειμένου και η διαχρονική παρουσίαση και προβολή του έργου.

Με σκοπό τη διατήρηση αυτού του σημαντικού αποθέματος επιστημονικής γνώσης, αλλά και την ευκολότερη διάθεσή του στην επιστημονική κοινότητα και την κοινωνία, το περιεχόμενο του ΕΑΔΔ διατίθεται από περιβάλλον ηλεκτρονικού αποθετηρίου στη διεύθυνση <http://didaktorika.gr>, ενώ παράλληλα, στη Βιβλιοθήκη Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΕΚΤ/ΕΙΕ «Κ.Θ. Δημαράς» λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφαλή διατήρηση του έντυπου αρχείου. Μέρος του έντυπου αρχείου που δεν έχει διατεθεί σε ηλεκτρονική μορφή διατηρείται για διάθεση από τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.

Διαδικασία κατάθεσης μιας διδακτορικής διατριβής στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (ΕΑΔΔ)

Α) Κατάθεση νέας διδακτορικής διατριβής για να ενταχθεί στο ΕΑΔΔ

Η κατάθεση των διδακτορικών διατριβών στο ΕΑΔΔ είναι υποχρεωτική και αποτελεί ένα από τα τελευταία βήματα πριν την απονομή του διδακτορικού τίτλου. Μετά την έγκριση της διδακτορικής διατριβής και προκειμένου να χορηγηθεί το έγγραφο του τίτλου του διδάκτορα πρέπει να ολοκληρωθεί η παρακάτω ροή εργασιών:

- Η Γραμματεία του Τμήματος εισέρχεται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ηλεκτρονικής Κατάθεσης Διδακτορικών διατριβών του ΕΑΔΔ (<http://phdms.ekt.gr>) και καταχωρεί τα απαιτούμενα στοιχεία κάθε νέας διδακτορικής διατριβής που εγκρίνεται από το τμήμα.
- Με την ολοκλήρωση της καταχώρησης, από το εξουσιοδοτημένο άτομο της γραμματείας, αποστέλλεται αυτόματα από το σύστημα ηλεκτρονικό μήνυμα στον διδάκτορα, ότι οφείλει να εισέλθει στο σύστημα και να καταχωρήσει τα απαιτούμενα στοιχεία της εργασίας του στα Ελληνικά και στα Αγγλικά, και να επισυνάψει το αρχείο του πλήρους κειμένου της διατριβής. Η εργασία πρέπει να είναι στην τελική της μορφή μετά από τις επισημάνσεις της εξεταστικής επιτροπής.
- Το ΕΚΤ λαμβάνει την εγγραφή της εργασίας, την ελέγχει και εάν είναι αποδεκτή, ενημερώνει ηλεκτρονικά τη γραμματεία ότι έχει κατατεθεί η διδακτορική διατριβή στο ΕΚΤ.
- Ο διδάκτορας προσκομίζει στη γραμματεία του τμήματος την έντυπη μορφή της διατριβής (hardcopy), προκειμένου να αποσταλεί με ευθύνη της Γραμματείας στο ΕΚΤ

Β) Κατάθεση διδακτορικής διατριβής που έχει εκπονηθεί στο παρελθόν, αλλά δεν έχει ενταχθεί στο ΕΑΔΔ

Με ευθύνη του διδάκτορα διαβιβάζονται στο ΕΚΤ:

- επίσημο διαβιβαστικό έγγραφο της Γραμματείας του οικείου τμήματος του Πανεπιστημίου με τα στοιχεία της διατριβής (τίτλος και ονοματεπώνυμο διδάκτορα)
- ένα (1) έντυπο και ένα (1) ψηφιακό αντίτυπο της διατριβής και

- ένα (1) έντυπο και ένα (1) ψηφιακό αντίτυπο του Απογραφικού Δελτίου του Εθνικού Αρχείου Διδακτορικών Διατριβών, συμπληρωμένο από τον ίδιο

Στην περίπτωση αυτή, το ΕΚΤ παρέχει στον διδάκτορα βεβαίωση παραλαβής της διατριβής μετά την ολοκλήρωση της κατάθεσής της στο ΕΑΔΔ.

Γ) Κατάθεση του πλήρους κειμένου μιας διδακτορικής διατριβής για την οποία υπάρχουν μόνο τα μεταδεδομένα στο ΕΑΔΔ

Για έναν μεγάλο αριθμό διδακτορικών διατριβών διατίθενται βιβλιογραφικές πληροφορίες σε επίπεδο μεταδεδομένων, αλλά δεν έχουν κατατεθεί τα πλήρη κείμενά τους σε ψηφιακή μορφή στο ΕΑΔΔ. Προκειμένου να ενταχθούν, ακολουθούνται, με ευθύνη του διδάκτορα, διαζευκτικά οι εξής διαδικασίες:

- Αποστολή αιτήματος στο Κέντρο Υποστήριξης Χρηστών ΕΑΔΔ ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση phdtheses@ekt.gr, στο οποίο επισυνάπτεται το ψηφιακό αντίγραφο της διατριβής. Ακολούθως, εντός 48 ωρών αποστέλλεται επιβεβαίωση παραλαβής από το ΕΚΤ
- Υποβολή ψηφιακού αντιγράφου της διατριβής σε CD ή memory stick μέσω παράδοσης ή ταχυδρομικής αποστολής στην ακόλουθη διεύθυνση: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Τμήμα Ψηφιακής Βιβλιοθήκης, Βασιλέως Κωνσταντίνου 48, 116 35 Αθήνα

Προδιαγραφές ψηφιακού αρχείου διδακτορικής διατριβής

Η διατριβή πρέπει να υποβάλλεται σε ένα ενιαίο αρχείο pdf. Το αρχείο pdf πρέπει να είναι το ακριβές αντίγραφο της διατριβής, όπως αυτή υποβλήθηκε στο Τμήμα/Σχολή του Εκπαιδευτικού Ιδρύματος. Το αρχείο pdf δεν πρέπει να περιέχει κρυπτογράφηση ή άλλους περιορισμούς πρόσβασης και να είναι σε μηχαναγνώσιμη και επεξεργάσιμη μορφή. Τέλος, εάν η διατριβή συνοδεύεται από αρχεία άλλης μορφής, κατατίθενται και αυτά, σε συμπιεσμένη μορφή (.zip ή .rar).

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

 metrics
ΕΡΕΥΝΑ · ΑΝΑΠΤΥΞΗ · ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Βασ. Κωνσταντίνου 48
11635, Αθήνα

Τηλ.: 210 7273900-1

Fax: 210 7246824

e-mail: ekt@ekt.gr

www.ekt.gr

metrics.ekt.gr

ISBN:

978-618-5355-02-9 (print) | 978-618-5355-01-2 (pdf)